

Белоруссия

www.gosstandart.gov.by

сайт материаллари бўйича

Беларусь Республикасининг Давлат стандартлаштириш қўмитаси (Давстандарт) техник меъёрлаш, стандартлаштириш, метрология, мувофиқликни баҳолаш, энергиясамарадорлик соҳасида ягона давлат сиёсатини ўтказиш бўйича, меъёр ва стандартларга мослигини текшириш, шунингдек ёқилғи, электр ва иссиқлик энергиясдан оқилона фойдаланишни назорат қилишни амалга ошириш бўйича республика давлат бошқаруви органи ҳисобланади.

Госстандарт саноат ва бизнесга бошқа мамлакатларнинг давлат, халқаро, регионал ва миллий стандартларига киришини, жумладан интернет-технологиялар асосида таъминлаган ҳолда, Техник меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлар миллий фонди юритилишини амалга оширади.

Госстандарт томонидан аккредитация фаолиятининг натижаларини халқаро тан олиншини таъминлаш мақсадида миллий аккредитация тизиминини халқаро талаблар ва умум қабул қилинган дунё амалиёти билан янада уйғунлаштириш бўйича тадбирлар мажмуи ҳам амалга оширилади.

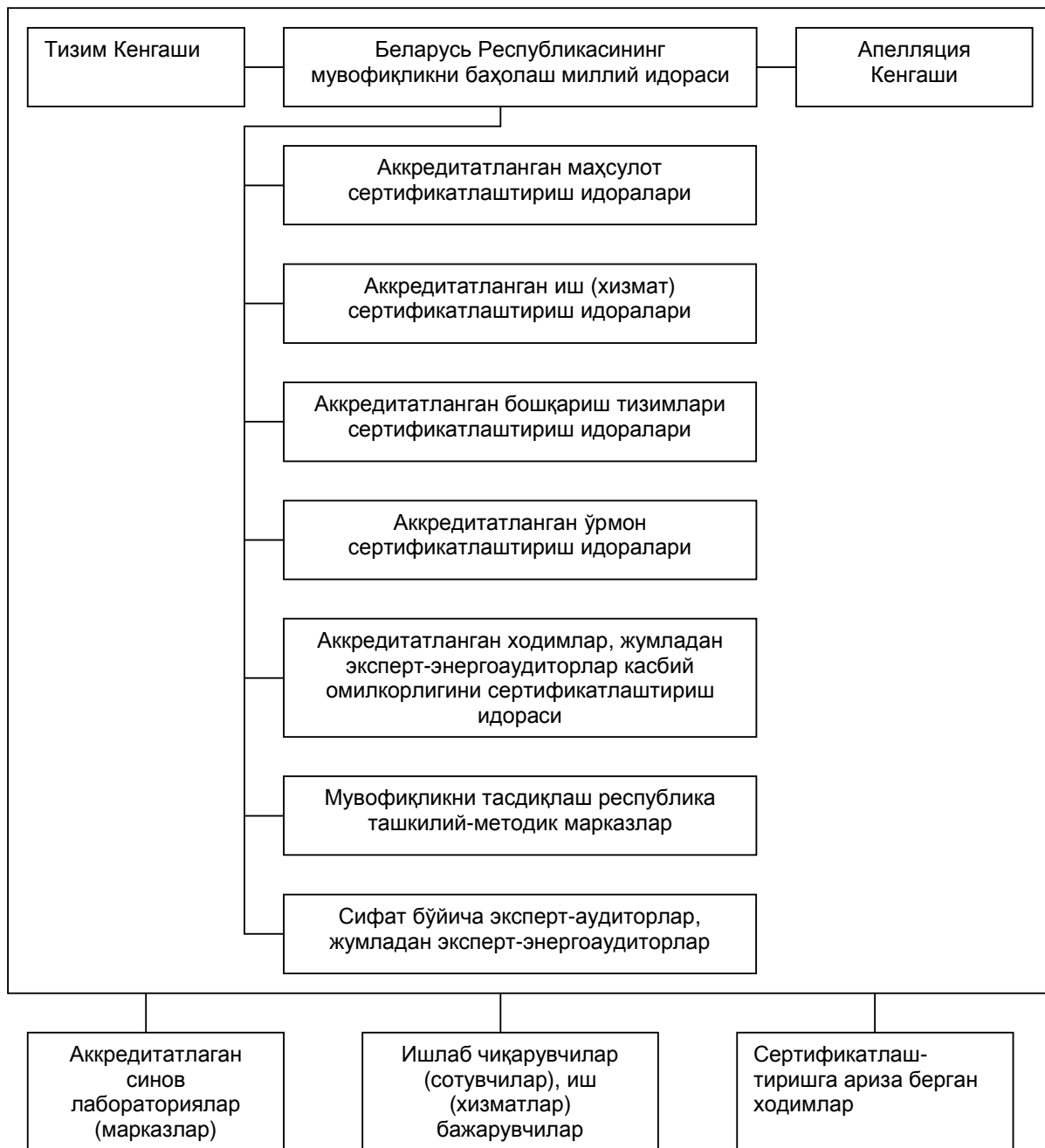
Госстандарт стандартлаштириш, метрология, аккредитация соҳасида етакчи халқаро ва европа ташкилотларининг (ISO, IEC, OIML, UNECE, CEN, CENELEC, ILAC ва бошқ.) ишида иштирок этади, собиқ совет иттифоқи ҳудуди – Божхона бирлиги, ЕврАзЭС ва МДҲ да интеграцион тузилишлар доирасида техник тартибга солиш соҳасидаги ишларни ўтказишда фаол позицияларга эга.

Икки томонлама ишга оид алоқалар 20 дан ортиқ мамлакатлар билан 30 дан ортиқ халқаро шартномаларни амалга ошириш доирасида ривожланмоқда.

БЕЛАРУСЬ РЕСПУБЛИКАСИ МУВОФИҚЛИКНИ ТАСДИҚЛАШ МИЛЛИЙ ТИЗИМИНИНГ ТУЗИЛИШИ

Мувофиқликни мажбурий тасдиқлаш қуйидаги шаклларда ўтказилади:

- [мажбурий сертификатлаштириш](#)
- [мувофиқликни декларация қилиш](#)

Мувофиқликни мажбурий тасдиқлаш, агар бу техник регламентлар билан ёки Беларусь Республикасида мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулот, ишлар, хизматлар ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектларининг рўйхати (кейинчалик – рўйхат)да белгиланган бўлса амалга оширилади. Бундай тартиб 2016 йил 1 январгача амал қилади. Шу санадан бошлаб, мувофиқликни баҳолаш қонунида белгиланганидек, фақат уларга нисбатан техник регламент талаблари белгиланган мувофиқлигини баҳолаш объектлари мувофиқлигини мажбурий тасдиқланишдан ўтказилади. Рўйхатда қуйидагилар ўрнатилади:

- мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулот, ишлар, хизмат турлари ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектлари;
- уларнинг мувофиқлигига мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш ўтказиладиган техник меъёрлаш ва стандартлаштириш соҳасидаги техник меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлар;
- мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш шакллари.

Ушбу рўйхатини шакллантиришда қуйидагилар критерий ҳисобланади:

- маҳсулот, ишлар, хизмат турлари ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектлари ишлашининг инсон ҳаёти, соғлиги ва ирсияти, мулк ҳақида атраф муҳит учун потенциал хавфи;
- маҳсулот (ишлар, хизматлар) истеъмолчиларини унинг мўлжалланган мақсади, сифати ва хавфсизлигига нисбатан адаштириш фикрга олиб келадиган ҳаракатларнинг олдини олиш.

Беларусь Республикасида мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулот, ишлар, хизматлар ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектларининг рўйхати

[Беларусь Республикасида мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулот, ишлар, хизматлар ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектларининг рўйхати \(Беларусь Республикаси Давлат стандартлаштириш қўмитасининг 2011 йил 14 июлдаги 46-сонли «Беларусь Республикаси Давлат стандартлаштириш қўмитасининг 2008 йил 16 декабрдаги 60-сонли қарорига ўзгариш ва тўлдириш киритиш тўғрисида»ги қарори\)](#)

Беларусь Республикаси Давлат стандартлаштириш қўмитасининг 2008 йил 16 декабрдаги 60-сонли қарори «Беларусь Республикасида мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулот, ишлар, хизматлар ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектларининг рўйхатини тасдиқлаш тўғрисида» [\(pdf-file 148 kb\)](#)

Ўзгартириш ва қўшимчалар:

Беларусь Республикасига мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотни олиб кириш шартлари

Беларусь Республикасига мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотни етказиб беришга тузиладиган шартномаларда етказиб берилаётган маҳсулотнинг мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш ўтказилиши кўзда тутилган бўлиши керак.

Беларусь Республикасининг божхона ҳудудига мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотни олиб кириш учун божхона органларига божхона декларацияси билан бирга Беларусь Республикасида аккредитланган сертификатлаштириш органи томонидан берилган мувофиқлик сертификати ёки Беларусь Республикасида аккредитланган сертификатлаштириш органи томонидан рўйхатга олинган, ишлаб чиқарувчи (сотувчи) билан қабул қилинган мувофиқлик тўғрисидаги декларация тақдим этилади.

Олиб келинадиган товар тўпларига, уларни сертификатлаштириш муддатлари, синов муддатларини кўшган ҳолда, товарларни божхонага оид расмийлаштиришнинг ўрнатилган меъёрий муддатларидан ошган ҳолларда, маҳсулотнинг ўрнатилган талабларга мослиги тўғрисидаги импортер аризаси (декларацияси) асосида, сертификатлаштириш органи томонидан олиб кирилаётган маҳсулот тўпининг идентификацияси ҳамда кейинчалик сотишдан олдин божхонага оид расмийлаштиришдан сўнг ўрнатилган тартибда уни сертификатлаштириш билан сертификатлаштириш органлари томонидан чекланган муддатга берилиши мумкин.

Беларусь Республикасининг божхона ҳудудига мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотни олиб кириш тартиби Беларусь Республикаси Давлат божхона қўмитаси ва Беларусь Республикаси Давлат стандартлаштириш қўмитаси томонидан ўрнатилади.

[Беларусь Республикаси Вазирлар Кенгашининг 2007й. 30 июндаги 861-сонли қарори](#)

Беларусь Республикасида мувофиқлигини баҳолаш тўғрисидаги ҳужжатсиз мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотни сотиш, хизмат кўрсатиш, ходимлар фаолияти ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектларининг ишлаши тақиқланади.

Маҳсулот хавфсизлиги

Инсон ҳаёти, соғлиги, мулки, шунингдек атропо муҳит ҳимоясини таъминлаш Давстандарт фаолиятининг қуйидаги соҳалардаги асосий мақсадларидан бири ҳисобланади:

- [Техник меъёрлаш](#)
- [Стандартлаштириш](#)
- [Мувофиқликни баҳолаш](#)

Техник меъёрлаш

«Техник меъёрлаш ва стандартлаштириш тўғрисида»ги қонунига мувофиқ маҳсулот, уни ишлаб чиқиш жараёнлари, ишлаб чиқариш, фойдаланиш (ишлатиш), сақлаш, ташиш, сотиш ва утилизация қилиш ёки хизмат кўрсатиш хавфсизлиги билан боғлиқ техник талаблар техник регламентларда ўрнатилади. Бундай ҳужжатлар Беларусь Республикаси Вазирлар Кенгаши томонидан қабул қилиниб, уларга тегишли мақом берилади. Техник регламент талабларига риоя қилиш мажбурий.

[Беларусь Республикасининг қабул қилинган техник регламентлари тўғрисида ахборот](#)

[Техник регламент лойиҳаларининг ишлаб чиқилиши тўғрисида ахборот](#)

Стандартлаштириш

Бугунги кунда Беларусь Республикасида 23 мингдан ортиқ давлат стандартлари амал қилиб, улардан тахминан 90% – хавфсизликни таъминлайдиган стандартлар.

2011 йилда қабул қилинганлар қаторида қишлоқ хўжалик машиналари, қурилиш материаллари ва буюмлари, маиший электр асбоблар, ёқилғи ва нефтмаҳсулотлари, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа стандартлар.

Озиқ-овқат маҳсулотларига келганда, бу соҳада миллий стандартлаштириш «яшил» маҳсулотларни истеъмол қилиш умумжаҳон ғояларини ҳисобга олган ҳолда ривожланмоқда. Савдо расталарида белорус «**Табий маҳсулот**» **белгисига эга маҳсулотлари** пайдо бўлган www.bio.gosstandart.gov.by/

[Хавфсизликнинг турли аспектларига тегишли бўлган, жумладан маҳсулот, уни ишлаб чиқариш жараёнлари, транспортда ташиш, фойдаланиш, қўллаш, утилизация қилиш хавфсизлиги таъминланишини тартибга соладиган техник меъёрлаш ва стандартлаштириш соҳасидаги 2011 йилда амалда жорий қилинган янги ТНПА \(ТР, ТКП, СТБ, ГОСТ\) \(илк бор киритилмоқда\)](#)

Мувофиқликни баҳолаш

Беларусь Республикасида бозорни сифати ёмон ва хавфсиз бўлмаган маҳсулотдан ҳимоялаш, чиқарилаётган маҳсулот (хизматлар)нинг сифати ва рақобатбардошлигини оширишга кўмаклашишнинг самарали инструменти [мувофиқликни баҳолаш](#) ҳисобланади

Объектларнинг техник меъёрлаш ва стандартлаштириш соҳасида техник меъёрий ҳуқуқий ҳужжат талабларига мувофиқлигини баҳолашнинг қабул қилинган тизими қуйидагиларни ўз ичига олади:

- [аккредитацияни](#)
- [мувофиқликни тасдиқлашни](#)

Мувофиқликни тасдиқлаш мажбурий ёки ихтиёрий характерга эга бўлиши мумкин.

ТНПА талабларига мувофиқликни мажбурий тасдиқлаш инсон ҳаёти, соғлиги ва ирсияти, мулки ҳамда атроф муҳит хавфсизлигини таъминлаш мақсадида ўтказилади. Бу жараёндан [«Беларусь Республикасида мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулот, хизматлар, ходимлар ва бошқа мувофиқлигини баҳолаш объектларининг рўйхати»](#) га киритилган мувофиқлигини баҳолаш объектлари ўтказилиши лозим.

Республикада уни мукамаллаштириш, маҳсулот ёки хизмат истеъмолчига келтириши мумкин бўлган потенциал хавф даражасини ҳисобга олган ҳолда ўзгариш ва қўшимчалар киритиш бўйича ишлар мунтазам олиб борилади.

Халқаро стандартларга мувофиқ бошқарув тизимларини сертификатлаштириш чиқарилаётган маҳсулот ва кўрсатилаётган хизмат хавфсизлиги ва сифатини оширишнинг муҳим йўналиши ҳисобланади.

01.11.2011 й. ҳолатига кўра Беларусь Республикасида:

- 2491та ИСО 9001 халқаро стандарт бўйича сифат менежменти тизими;
- 276та ИСО 14001 халқаро стандарт бўйича атроф муҳитни бошқариш тизими;
- 257та хавф-хатар ва критик назорат нуқталарини таҳлил қилиш принциплари (НАССР) асосида озиқ-овқат сифати ва хавфсизлигини бошқариш тизими;
- 22та ИСО 22000 халқаро стандарт бўйича озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлигини бошқариш тизими
- 657та меҳнат муҳофазасини бошқариш тизими сертификатлаштирилган.